

Samenwerken is je autonomie kunnen loslaten

‘Samenwerken is je autonomie kunnen loslaten’. Loslaten is een thema waar zowel de bestuursvoorzitter van REN, Hans Ensing en coördinator van REN, Bert Huisman, mee te maken krijgen in hun professionele loopbaan. Hans Ensing gaat na een prachtige carrière met pensioen en Bert Huisman gaat een nieuwe uitdaging aan, bij het ministerie van VWS. Een goed moment om met beide heren terug te blikken op de werkzaamheden bij REN en vooruit te kijken naar de kansen die zij zien voor REN.

Hoe zag de organisatie eruit toen u aantrad als voorzitter van REN?

‘Toen ik van start ging in 2007 richtte REN zich voornamelijk op het berichtenverkeer. Gaandeweg werd informatie-uitwisseling tussen huisartsen, ziekenhuizen, apotheken en patiënten steeds belangrijker. Hieruit vloeiden nieuwe doelstellingen voort. Als bestuur van REN hebben we toen besloten om in te spelen op deze ontwikkelingen en REN te positioneren als een faciliterend instituut van de deelnemers van REN. Bert Huisman vult aan: ‘Toen ik in 2012 als coördinator van start ging bij REN waren er 450 zorgaanbieders aangesloten en inmiddels is dit aantal gegroeid naar ruim 1000 zorgaanbieders die bij REN aangesloten zijn. Er heeft dus een enorme groei plaatsgevonden.’

Zit er ook een keerzijde aan groei?

Hans Ensing veert op en vertelt: ‘Succes kan ook je eigen ondergang zijn. Tijdens onze groei zag je een verschil aan verwachtingen van zorgaanbieders naar REN ontstaan. Waarbij instellingen met een bescheiden ICT-afdeling de verwachting hadden, dat als zij een vraag hadden dit een collectief vraagstuk was. Terwijl andere zorgaanbieders juist zoiets hadden van ‘dat lossen wij zelf wel op’. Dat maakt het ingewikkeld voor REN, die geen doorzettingsmacht heeft, om dan toch tot samenwerkingsprojecten en resultaten te komen. Dat is echt monnikenwerk en daarvoor neem ik mijn petje af voor Bert Huisman, want het is zoeken: waar zitten de (schijnbare) tegenstellingen en hoe werk je die weg. Je moet het fingerspitzengefühl hebben: waarom gaat die instelling die kant op?’

Wat zijn de belangrijkste eigenschappen waarover de coördinator van REN moet beschikken?

‘Je zoekt vooral iemand die verbinding kan maken, ten voordele van het algemeen belang van de patiënt. Belangrijk is dat een instelling zijn autonomie loslaat en over zijn eigen schaduw heen stapt en het samen met andere partijen gaat doen. Dat proces moet je haarscherp in beeld hebben en op kunnen acteren’, aldus Hans Ensing. Bert Huisman vult aan: ‘Samenwerken is inleveren en de samenwerking tussen alle zorgaanbieders wordt steeds intensiever. Steeds meer samenwerken betekent ook een grotere afhankelijkheid. REN kan dat niet alleen, het is allesbepalend hoe de zorgaanbieders met elkaar willen samenwerken. De zorgaanbieders bepalen wat er gebeurt. REN kan inspireren en oplossingen aandragen maar de zorgaanbieders beslissen.’

Is elke zorgaanbieder zich bewust van het feit dat samenwerken inleveren is?

Hans Ensing: ‘Wat je in de praktijk ziet is dat de zorgaanbieder roept: je moet wel rekening houden met onze autonomie. Dat is echt een dingetje want het gaat niet om de autonomie, het gaat om de patiënt. Samenwerken is dus een stukje autonomie loslaten. Dat punt is ingewikkeld want als je voelt dat je autonomie aan het verliezen bent, dan kijk je met een vertroebelde blik op de problematiek die er speelt.’

Waarom is samenwerking tussen zorgaanbieders zo belangrijk voor de patiënt?

‘De patiënt kan alleen alles goed overzien als de patiënt zijn gegevens in samenhang aangeboden krijgt’, aldus Bert Huisman’. Hans Ensing vult aan: de patiënt gaat niet accepteren dat je op 6 á 7 verschillende systemen moet inloggen om je zorg te kunnen inzien of te regelen.’ Bert Huisman vervolgt: ‘De kwaliteit van zorg is hier mede van afhankelijk en dat zou zeker voor de zorgaanbieders een efficiencywinst op kunnen leveren.’

Welke ontwikkelingen/ uitdagingen zien jullie voor de toekomst?

Hans Ensing aarzelt even en antwoordt dan: ‘Patiëntenzorgdata is het nieuwe goud. Het beheer van data en het uitvoeren van data, daar zal de komende jaren een slag in gemaakt moeten worden. Data stuurt het behandelproces en dat gaat een onderdeel worden van je medische proces.’

En welke rol neemt REN in de toekomst in?

Zelfverzekerd antwoordt Hans Ensing: ‘REN wordt een regie-organisatie. REN gaat regie voeren over leveranciers op dossiers die groter zijn dan de instellingen maar niet groter dan de regio. Die rol zal de komende jaren meer ontwikkeld worden. Je gaat naar een organisatie die de gezamenlijkheid van alle deelnemers van REN verbindt en daarbij een passend aanbod zoekt. Over 5 jaar zou het mooi zijn als geen enkel ziekenhuis zijn eigen hardware nog beheert.’

Leander Linger, september 2020